

LIBRIS

Ștefan Klaas

We know
books

Melancolia din Saint-Anne

LETRAS

Promovăm autorii români

Obișnuiam să scriu foarte des până să intru în Spitalul Sainte-Anne. Credeam că unul dintre motivele pentru care am ajuns aici este scrisul. Mai bine zis, începutul neliniștii mele a fost cauzat de scris, iar eu am luat hotărârea să mă opresc cu totul din a pune pe o foaie de hârtie sinceritatea interioară, cel puțin până astăzi, când, după o grevă a foamei care a ținut câteva zile, am cerut un caiet și un creion.

Mă numesc Ștefan Kurschner, născut în raionul Rădăuți, anul 1945, martie, ziua 27. Bucovinean deci, din părinții Willy Kurschner, de origine germană, și Emilia Dicescu, de origine română. Ambii părinți erau bugetari în orașul Rădăuți, cu un salariu care le permitea o existență decentă. Am trei frați mai mari, dar nu am copilărit niciodată împreună, din cauza

IBRIS | we know books

diferențelor de vârstă destul de vizibile. Arnold Kurschner actualmente are 46 de ani, este doctor în economie și profesor universitar la Iași. Adaluin Kurschner, 37 de ani, termină masterul în drept la facultatea din București, iar astăzi lucrează la Miliția Capitalei. Iar ultimul, Mihai Kurschner, 30 de ani, a terminat facultatea de inginerie din Iași și lucrează la o fabrică dintr-un sat din apropierea Rădăuțiului.

Singurul lucru care ne unește este numele de familie. Mai cu seamă ceva m-a apropiat mereu de Mihai, nu din cauză că l-am văzut bine vreodată, ci datorită mamei, care a hotărât să ne pună prenumele românesc amândurora. Ne leagă fapta în sine a tatei de a fi lăsat-o pe mama să ia o decizie proprie, omul era foarte autoritar și aprins tot timpul. Frații mei îmi spuneau mereu prin scrisorile adresate tatei că mi-a dat Dumnezeu bucuria de a trăi cu bătrânul Willy, nu cu cel tânăr, care era de o răutate și severitate de nedescris. Toți din familie au fost comuniști. În special tata, care i-a cunoscut și ajutat pe toți

ilegaliștii și membrii vechii gărzi comuniste, fie cu adăpost, fie cu bani. Moscova pe timpul lui Lenin i-a fost mereu recunoscătoare, l-a întâlnit pe Racovski de câteva ori. Din cauza asta era urmărit de siguranță, dar niciodată nu a fost încarcerat, fie prin propriul noroc, fie datorită gestului că mai dădea mită și autoritățile închideau câte un ochi, nu știu. Mama, în schimb, era o bucovineancă pursânge, din moși-strămoși (vorba românului), care avea înclinații de stânga (plăcându-i foarte mult materialismul istoric al lui Marx), dar niciodată nu a lăsat Biblia din mână. Mergea la biserică în fiecare duminică, se ruga în fiecare seară, se spovedea, se împărtășea. Frații mei nu prea o luau în serios, ci mai mult trăiau din aventurile provocate de tata, ciuleau urechile în casa noastră noaptea când necunoscuți cu nume false îi povesteau tatei ce se mai scria în ziarele sovietice și situația cauzei lor politice din întreaga țară. Apoi a venit Stalin la putere, iar odată cu el mai toți simpatizanții tatei au fost trimiși prin Siberia.

Astfel a intrat un scepticism acerb în el, zicând până la sfârșitul vieții sale că „barbaria est-europeană nu o poți scoate din oameni cu niciun fel de comunism”. Copiii tatei au luat o poziție favorabilă venirii Armatei Roșii în România anului 1944. Ba, mai mult, Mihai a luptat pe front de partea sovietică până în Ungaria, unde a fost rănit la gambă și de atunci, din ce mi-au spus ai mei, șchiopătează neîncetat. Tata, în schimb, în anul 1948, din cauza sănătății mele slabe care se manifesta încă de atunci, ia hotărârea să se mute în Franța, care totuși nu fusese chiar atât de distrusă de război. Parisul era într-o formă mult mai favorabilă decât orașele germane ocupate de Aliați. Cu ocazia asta, a scăpat și de rușii pe care a început să-i deteste formidabil. Țin minte drumul lung cu trenul pe care l-am parcurs. Cu ajutorul unor pile din noul Guvern Petru Groza (plasate probabil de Arnold, care era membru de partid de ceva vreme), am trecut prin Europa fără să fim deranjați considerabil. Îmi aduc aminte

LIBRIS We know books

găuri adânci provocate de ghiulele care au străpuns pământul verde, negreala lor care nu a dispărut nici după ce conflictul se terminase de câțiva ani. În Franța am cumpărat un apartament mic pe Rue des Pyrénées, în estul Parisului. Locul copilăriei mele. Pot să spun că, deși am fost închis în mine toată viața, am putut vedea cu ochii mei tot felul de minunății pe strada asta muncitorească. Noaptea nu eram lăsat niciodată să ies din casă, dar mereu mă strecuram pe la geam să aud cine se ceartă în limba pe care eu nu o cunoșteam. Aveam 3 ani și eram un internaționalist desăvârșit, scoteam pe gură câteva cuvinte în nemțește, câteva în română, dar nimic pe franceză. Mama a devenit casnică de atunci, ea a rămas să se ocupe de mine și într-un timp scurt m-a învățat limba statului care ne-a înfiat. Am fost dat la o școală publică, unde erau tot felul de copii cu care m-am înțeles excelent. Eram un foarte bun ascultător, vorbeam puțin, ascultam mult și dădeam din cap afirmativ sau mă prefăceam prin expresia facială că sunt